

**Одлука Одбора директора
„Србија Карго“ а.д.
(од 18.12.2023. године)
Број: 4/2023-1573-398**

На основу члана 24. Статута Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго“, Београд („Службени гласник РС“, број 60/15 и Службени гласник „Железнице Србије“, број 14/17), Одбор директора „Србија Карго“ а.д. је на седници одржаној дана 18.12.2023. године, донео

УПУТСТВО О ПОТРАЖНОМ ПОСТУПКУ

ДЕО I

Члан 1.

Опште одредбе

1. Потражни поступак обухвата послове који се обављају у току превоза и манипулације стварима, превозним исправама и колима у вези са насталим недостацима и вишковима, губицима и оштећењима.
2. Потражни поступак обухвата послове како у станицама тако и у возовима.

Члан 2.

Основни појмови из потражног поступка

У потражном поступку употребљавају се одређени изрази који имају следећа значења, и то:

- 1) недостатак** – недостајање целе пошиљке, једног или више комада (самостални делови) пошиљке који су утврђени на основу превозне исправе;
- 2) вишак** – роба, као и товарни прибор, колска опрема, покретни колски делови и празна кола за које недостаје превозна исправа, без обзира да ли на њима постоји ознака, листица или адреса. Као вишак сматра се сваки комад или колска пошиљка, односно више комада уколико према утврђеним околностима могу припадати једној пошиљци;
- 3) сређење** – поступак којим се проверава да ли је установљени вишак у неким колима, станицама, одговарајући мањку установљеном у неким колима, по природи робе, произвођачу и осталим идентификационим ознакама за препознавање;
- 4) губитак** - недостатак свих ствари наведених у превозној исправу;
- 5) делимичан губитак** – недостатак појединих пакованих или непакованих комада ствари, односно смањење тежине робе у расутом стању (мањак), или смањење тежине робе где је број остао исти, с тим да својство и облик робе нису промењени ни у једном од ових случајева;
- 6) оштећење** - свака спољна или унутрашња промена на роби због које долази до смањења вредности робе (ломљење, удубљење, огреботина, пријем мириса од друге робе итд.). Под оштећењем се подразумева и потпуно уништење робе из било којег узрока (пожар, удес, поплава итд.).

Члан 3.

Организација потражних послова

1. Потражни послови организују се у станицама и стручним службама Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго“, Београд (у даљем тексту: СК). Повезивање између заинтересованих јединица врши се непосредно, и то телефонски, електронски (е-mailом) и писано.
2. Потражни поступак обавља она станица која код воза утврди недостатак или вишак, односно оштећење или губитак пошиљке.
3. Потражни поступак у станицама под надзором врше запослени надзорне станице.
4. Послове потражне службе обавља одговорни радник станице (ТКТ, робни благајник, шеф станице, заменик шефа станице, шеф ТКП) чији се задаци прописују Пословником о раду станице.
5. Сређење недостатака и вишкова врше запослени на пословима превоза робе у станицама и стручним службама СК. Станице су дужне да поступају по захтевима стручних служби СК.
Задаци и дужности СК у потражном поступку су:
 - 1) да на основу примљених пријава о недостацима и вишковима врши сређење недостатака и вишкова;
 - 2) да све оне случајеве недостатака и вишкова које не може да среди пријави осталим службама и то:
 - **Одмах**, телефоном, електронски, односно писано све недостатке и вишкове свих пошиљака;
 - **Сваког 1.** у месецу, писано на списку несређених недостатака и вишкова, све несређене недостатке и вишкове.
 6. Све примљене спискове, као и телефонске, електронске, односно писане пријаве стручна служба која се бави

потражним поступком узима у поступак (о којима мора имати службену белешку као доказ о почетку потражног поступка), упоређује са својим недостацима и вишковима, и врши сређење вишкова са односним недостацима.

7. Сваког 15. у месецу ова служба је дужна да списком сређених недостатака и вишкова обавести остале заинтересоване службе о сређењу недостатака и вишкова које је пријавио односно који су му били пријављени.

8. Пошиљке из међународног саобраћаја које се и поред трагања које предузимају станице и службе које се баве том проблематиком не могу средити, потребно је да се :

1) одмах пријаве Сектору за саобраћај и транспорт електронским путем ради посредовања код иностраних железница;

2) Сваког 1. у месецу да се достави списак несређених недостатака и вишкова за пошиљке из међународног саобраћаја надлежној служби СК.

Ако се несређени недостатак или вишак у међувремену среди, о томе се извештава надлежна служба у СК.

Члан 4.

Преписка и обрасци

1. У потражном поступку све станице на мрежи повезују се међусобно непосредно. Споразумевање се врши писано, телефонски и електронски.

Сва преписка у потражном поступку мора се обављати у роковима предвиђеним овим упутством, без обзира да ли је станица добила или не податке које је затражила од пошиљаоца, примаоца или другог (нпр. извештај лабораторије о анализи и др.).

2. Преписка и евиденција у потражном поступку води се на обрасцима и књигама предвиђеним овим упутством.

3. При употреби сваког обрасца из потражног поступка у леви горњи угао уписује се редни број из бележника недостатака или бележника вишкова.

4. Обрасце и евиденције треба испунити јасно и читко, хемијском оловком, штампаним словима, према рубрикама на самом обрасцу односно књизи. Све рубрике за које подаци постоје испуњавају се, а рубрике за које нема података треба прецртати. Подаци о броју и врсти пломби, врсти завоја, назначењу врсте робе и тежини морају се увек унети у одговарајуће рубрике. Ако се попуњавање врши на основу података из превозних исправа, податке треба пренети дословно онако како су наведени у њима. Тако, поред осталог, имена иностраних железничких станица, као и имена и називи страног порекла и остале ознаке и адресе уписују се онако како су уписане у превозним исправама или на комадима. Све податке на страном језику треба превести.

5. Подаци о назначењу врсте робе уносе се онако како су уписане у превозној исправи, а назначење врсте робе вишка онако како је утврђено на отварању кола, при чему се употребљавају називи предвиђени у тарифи, односно уобичајени називи.

Ако подаци о назначењу врсте робе у превозној исправи нису потпуни или су означени називом који није предвиђен у тарифи или није уобичајен, станица сама допуњује назначење врсте робе, односно тражи податке од пошиљаоца или примаоца.

Када је у превозној исправи употребљен заједнички назив за назначење врсте робе у превозној исправи (прехранбени артикли, мануфактурна, гвоздена и сл.), станица на основу докумената приложених уз превозну исправу (спецификација, фактура, и сл.) прецизније описује назначење врсте робе, односно захтевају се ближи подаци од пошиљаоца или примаоца.

6. Подаци о тежини пошиљке прво се наводе на основу података из превозне исправе, затим на основу података утврђених вагањем када је у питању делимичан губитак или оштећење, а код вишка само на основу вагања.

7. Преписка са иностраним станицама из потражног поступка врши се непосредно између станица СК и иностраних станица, коришћењем одређених образаца чији су узорци дати у Спт 51.01 - Приручнику за товарни лист CIM (GLV – CIM) и Спт 51.04 Приручник за робни саобраћај CIT (GTM – CIT). Комуникација се обавља електронским путем на доказан начин (путем е-поште).

8. Сва преписка снабдевена штампаном адресом не ковертира се и не лепи, већ се само пресавија и тако отпрема.

Члан 5.

Евиденције недостатака, вишкова, оштећења и крађа

1. У потражном поступку воде се следеће евиденције:

- бележник недостатака и бележник вишкова

- бележник записника о извиђају у унутрашњем и међународном саобраћају

и

- бележник пријава о крађи.

За службена места под надзором за евиденцију служе бележници недостатака и вишкова надзорне станице, с тим што се у рубрику „примедба“ одређених бележника недостатака и вишкова упише име станице под надзором.

2. Подаци о сваком недостатку односно вишку заводе се у бележнике недостатака и вишкова под посебним редним бројем. Редни бројеви почињу сваке године са 1.

Ако се ради о недостатку или вишку царинске пошилике, у бележник испод редног броја уписује се оловком и знак „Ц“.

Недостатке и вишкове које у току истог дана утврди и среди проверавањем било на који начин, запослени нигде не заводи.

3. Подаци о сређењу недостатака и вишкова уписују се у одговарајуће рубрике и позиције бележника.

4. На листицама о недостатку и вишку као и на осталој преписци из потражног поступка у горњем левом углу уписује се редни број под којим је недостатак или вишак уведен у бележник.

Бележник записника о извиђају

За евиденцију састављених записника о извиђају станицама служи бележник записника о извиђају. Сваки записник уводи се у бележник под редним бројем, који почиње сваке године са 1.

Станица која састави записник о извиђају уписује у њега број под којим је записник уведен у бележник те станице. Станице које допуњују записник о извиђају уписују у њега број под којим је тај записник спроведен кроз њихов бележник у виду разломка. Нпр.: станица Београд ранжирна састави записник о извиђају број 5 као отправна станица, станица Лајковац попуни записник као успутна станица под бројем 10, а станица Пожега закључи записник под бројем 4 као упутна станица; у записник о извиђају уписује се број 5/10/4.

Станица која састави записник о извиђају за делимичан недостатак, број недостатака уписује у бележник записника о извиђају у рубрику „примедба“.

Евиденција пријава о крађама

Свака станица води бележник за евидентирање испостављених пријава о крађи. Евиденција почиње од броја 1 за сваку календарску годину.

Редни број из ове књиге пише се у разломку, с годином настанка крађе, који се уноси на испостављену пријаву о крађи.

ДЕО II НЕДОСТАТАК

Члан 6.

Утврђивање недостатака

1. Недостатак може бити утврђен у отправној, успутној и упутној станици, односно у возу.
2. Запослени који утврди недостатак дужан је да одмах испостави пријавну листицу о недостатку, копирањем у одређеном броју примерака, на основу расположивих података, пре свега из превозних исправа и то:
 - а) у три примерка:
 - у отправној станици, успутној или упутној станици;
 - б) у четири примерка:
 - ако се ради о крађи или сумњи у крађу.Један примерак пријаве о вишку станица задржава за себе, а остале примерке прослеђује за упутну станицу. У случају када се недостатак пошилике утврди у успутној станици, станица је дужна да поступи на следећи начин: Одмах о недостатку телефоном или електронски обавестити станицу која је требала да уврсти кола у воз.
3. На полеђини листице о недостатку треба прибележити све познате моменте у вези са недостатком пошилике, уколико рубрике предвиђене на првој страни нису довољне.
4. Када је у питању недостатак једног дела пошилике, поред листице о недостатку саставља се и записник о извиђају.
5. Код примопредаје пошилика у списку прелаза и списку предаје или ако се уз превозну исправу испоставља пријавна листица о недостатку и у рубрику „примедба“ уписује се број листице о недостатку. На превозне исправе не сме се стављати никаква белешка о недостатку, сем при икупљењу превозне исправе ако недостаје цела пошилика.
6. Овлашћени станични радник све испостављене листице о недостатку, као и оне које су примљене од возовође предаје одмах запосленом у станици који обавља потражне послове.
7. Ако се сумња у крађу при врху листице о недостатку треба уписати „Сумња у крађу“.

Члан 7.

Поступак са пријавном листицом о недостатку

1. Станица све примљене пријавне листице о недостатку заводи у бележник недостатака. На листице о недостатку ставља се редни број одређеног бележника недостатака и станични жиг са датумом.

Поступак отправне или успутне станице

2. Када је у питању недостатак **целе пошиљке** (губитак), станица два примерка листице о недостатку, са превозном исправом недостајуће пошиљке, одмах отпрема за упутну станицу на доказан начин..

Када је у питању недостатак **једног дела пошиљке**, превозна исправа са два примерка листице о недостатку и записником о извиђају отпрема за упутну станицу на доказан начин.

Поступак у возу

3. Када је у питању недостатак целе пошиљке, код возова који имају возопратно особље, возовођа два примерка листице о недостатку са превозном исправом предаје упутној станици, а ако воз не саобраћа до упутне станице, превозне исправе предаје одвојној односно крајњој станици воза, ради отпреме упутној станици.

1) Када је у питању недостатак једног дела пошиљке, возовођа два примерка листице о недостатку, са превозном исправом и преосталим делом пошиљке, предаје упутној станици или одвојној односно крајњој станици воза ради отпреме упутној станици.

2) Када је у питању крађа или сумња у крађу, возовођа предаје четврти примерак листице о недостатку првој подесној станици ради даљег поступка, по одредбама члана 22. овог упутства.

Поступак у упутној станици

4. Упутна станица приспелу превозну исправу и са листицама о недостатку, заводи у магацинску књигу приспећа, а у листицу о недостатку уписује број приспећа и ставља станични жиг са датумом. Превозна исправа, са једним примерком листице о недостатку, предаје се доказно благајни приспећа робе, а други примерак запосленом на пословима превоза робе ради даљег поступка.

По завођењу листице о недостатку у бележник недостатака запослени отпочиње трагање.

Ако је недостатак утврђен у упутној станици, запосленом на пословима превоза робе по завођењу листице о недостатку у бележник недостатака, један примерак листице о недостатку предаје доказно благајни приспећа робе ради прикључења уз превозну исправу, а са другим примерком отпочиње трагање.

Ислеђење

5. Запослени на потражним пословима, дужан је да за сваку испостављену и заведену листицу о недостатку у бележник недостатака, поред трагања, спроведе и ислеђење. Отправна станица односно успутна станица, поред осталог, сав иследни материјал доставља упутној станици, која даље води трагање и ислеђење.

Члан 8.

Трагање за недостатком

1. По завођењу листице о недостатку у бележник недостатака, мора се одмах отпочети са трагањем у својој станици. Међутим, упутна станица проширује трагање и на све остале станице које долазе у обзир.

2. Свака извештена станица је дужна да одмах провери да ли се пријављени недостатак можда налази код ње у вишку. За проверу се користе и колске књиге и евиденције. По извршеној провери, извештена станица на телефонске потраге одговара одмах телефонски, на електронске одговара електронским путем, а на писане потраге одговара одмах.

3. Ако упутна станица не прими телефонске, електронске одговоре у року од 24 часа, а писане у року од пет дана, пожурује одмах одговор телефонски, електронски, односно писано.

Трагање у отправној или успутној станици

4. Трагањем се утврђује да ли је пошиљка стварно примљена на превоз, да ли се недостатак налази загубљен - упућен у погрешну станицу. Затим се утврђује да ли се недостатак можда налази у другим непосреднутим станицама или је погрешно уврштен у неки други воз.

По потреби, тражи се обавештење од пошиљаоца.

Ако се трагањем пронађе недостатак, одмах се отпрема Спроводним листом, уписује се у бележник недостатака.

Трагање у упутној станици

5. Трагањем се утврђује:

- да ли је недостајућа пошиљка загубљена међу осталим истовареним пошиљкама ранијих или истог воза,
- да ли се недостатак налази у другим местима истовара под надзором исте станице или у другим станицама чвора, и
- да ли је издат примаоцу или трећем лицу са неком сличном робом.

Затим се проверава да ли је недостајућа пошиљка уопште истоварена у тој станици, односно да није истоварена у тој станици, односно да није истоварена у некој претходној станици, или је продужила до крајње станице воза. По потреби тражи се обавештење и од примаоца.

1) Ако се трагањем у својој станици не пронађе недостатак, поступа се по одредбама тач. 2. и 3. овог члана.

Упутна станица доставља телефонске, електронске односно писане потраге отправној станици, успутној станици у којој је утврђен недостатак, одвојним станицама, станицама са сличним именом упутне станице и станицама за које се из искуства зна да у њих залутају. Ако је у питању недостатак царинске пошиљке, поменуте потраге се достављају и станици у којој је извршено царинење, односно станици у којој је требало извршити царинење.

2) Ако се недостатак утврди на основу захтева примаоца за издавање пошиљке, или ако се недостатак утврди на основу преписке упутне станице и осталих станица као и других железничких јединица, испоставља се листица о недостатку, отпочиње се са трагањем и поступа као са сваким недостатком, с тим што се од отправне станице захтева оригинална превозна исправа односно препис.

Трагање у извештеним станицама

6. Извештене станице примљену телефонску, електронску и писану потрагу заводе у бележник недостатака. Затим се у колони приказаних вишкова проверава да ли се пријављени недостатак можда води као вишак у тој станици, односно проверава се у одређеној колони бележника да ли нека друга станица није пријавила односни недостатак као вишак.

1) Извештена отправна станица, поред радњи предузетих према одредбама из претходних ставова, проверава да ли је односна пошиљка стварно предата на превоз или је у питању испостављање превозне исправе по други пут.

2) Ако се пријављени недостатак пронађе као вишак, станица га одмах отправља са спроводним листом за упутну станицу и отправљу бележи у одговарајуће рубрике бележника вишкова. Уколико се овај вишак налази у другој станици онда се обавештавају упутна станица и станица у којој се налази вишак.

О пронађеним недостацима и о слању вишкова одговориће се на телефонске и електронске потраге на исти начин, а у свим осталим случајевима писано.

Члан 9.

Поступак упутне станице са превозном исправом недостајуће пошиљке

1. Ако у станицу приспе превозна исправа (товарни лист) без пошиљке, поступа се на следећи начин:

- ако је пошиљка потпуно уништена од пожара, удеса, поплаве, и сл, станица саставља записник о извиђају и позива примаоца извештајем о неприспелој роби да искупи превозну исправу;

- у свим осталим случајевима одмах се врши потрага за недостајућим колима-пошиљком, не испоставља се записник о извиђају, а тридесет дана по истеку рока испоруке, станица позива примаоца неприспеле пошиљке да искупи превозну исправу, а на полеђини товарног листа уписује се „недостаје цела пошиљка“;

2. Када у станицу приспе превозна исправа са једним делом пошиљке (делимични губитак или оштећење) станица одмах извештава примаоца о приспећу ради искупљења превозне исправе и подизања пошиљке. При издавању пошиљке, допуњава и закључује записник о извиђају, на превозну исправу ставља следећу белешку: „Издато са записником о извиђају бр. ... од ... 20... г. станице ...“. Станични жиг са датумом и потпис.

ВИШАК

Члан 10.

Утврђивање вишка

1. Вишак може да се утврди у станици или у возу.

Радник који утврди вишак дужан је да испостави пријавну листицу о вишку, копирањем у одређеном броју примерака и то:

- у три примерка:

- кад је у питању вишак пошиљке или дела пошиљке, с тим што се други и трећи примерак лепе на бочне стране кола.

2. На полеђини првог примерка листице о вишку треба прибележити све околности које би допринеле да се утврди коме вишак припада.

3. Код вишкова колских пошиљака не треба утврђивати тежину, сем у случају када постоје трагови делимичног губитка односно оштећења. Резултат вагања треба уписати у листицу о вишку.

Ако постоје трагови делимичног губитка (мањка) или оштећења треба то прибележити на полеђини листице о вишку.

4. Вишкове утврђене у возу предаје возовођа и то:

- првој подесној станици која је поседнута особљем СК односно крајњој станици воза оне вишкове на којима нема никаквих листица,

- упутној односно одвојној или крајњој станици воза оне вишкове на којима постоје листице из којих се може утврдити упутна станица.

У овом случају као превозна исправа служи први примерак листице о вишку.

5. Овлашћени станични радник све вишкове које је сам утврдио, као и вишкове које је примио од возовође, после испостављања листице о вишку и утврђивања тежине, заводи у бележник вишкова..

Члан 11.

Смештање и отварање вишка

1. Примљене листице о вишку одмах се заводе у бележник вишкова. Редни број из ове евиденције се уписује у горњи леви угао на први примерак листице о вишку, као и на други примерак поменуте листице, која је прилепљена на сам вишак, а затим се на листицу о вишку ставља станични жиг са датумом.

2. Ако се на основу листица, адреса и других ознака на вишку утврди упутна станица вишак се одмах отпрема са спроводним листом, а ако је у питању царинска роба, вишак се упућује у царинску станицу.

3. Ако се по листицама односно ознакама види да вишак садржи експлозивне предмете, муницију и радиоактивне материје, морају се позвати поред овлашћене службе за ОМ СК и органи унутрашњих послова да присуствују отварању. У случају да се приликом отварања утврди да вишак садржи експлозивне предмете, муницију и радиоактивне материје, о томе је потребно одмах известити надежне органе унутрашњих послова. Вишкови експлозивних предмета, муниције и радиоактивних материја предају се одмах доказно органу унутрашњих послова, док се не утврди коме припадају.

Ако се отварањем утврди да је у питању царинска роба, вишак треба отпремити са спроводником у царинску станицу којој припада, ако се ова може утврдити, односно у прву подесну царинску станицу. Вишкови царинских пошиљака у царинским станицама смештају се у заједнички железничко-царински магацин, односно тамо где одреди царинарница.

У свим случајевима када се отварањем утврди упутна станица, вишак се одмах, са спроводником отпрема у упутну станицу. Када се отварањем није могла утврдити упутна станица, вишкови пошиљака смештају се на за то одређени колосек.

4. Свим вишковима рукује, о њима се стара, и за њих одговара овлашћени станични радник, који је дужан да за сваки сређени вишак поред трагања спроведе и ислеђење.

Члан 12.

Трагање

Трагање се врши у кругу саме станице, као и у осталим станицама које долазе у обзир. Трагање се проширује на остале станице писаним путем или електронски, на основу података из листице о вишку.

Свака извештена станица је дужна да одмах провери у својој станици, као и прегледом бележника недостатака да ли се пријављени вишак налази код ње у недостатку, односно да ли га нека друга станица није пријавила као недостатак. За проверу вишка пошиљака користе се колске књиге и евиденције.

По извршеној провери, на телефонску, електронску, односно на писану потрагу којим је станица била извештена о вишку, запослени одмах одговара станици од које је потрагу примио на онај начин на који је био извештен.

Позната само отправна станица

5. Ако се на основу листица, адреса и ознака, односно отварањем вишка, трагањем у сопственој станици и прегледом бележника недостатака не утврди упутна, већ само отправна станица, телефонски, електронски, односно писаном потрагом, тражи се од отправне станице податак којој пошиљци вишак припада.

Није позната ни отправна ни упутна станица

6. Ако се на основу листица, адреса и ознака, односно отварањем вишка, трагањем у сопственој станици и прегледом бележника недостатака и вишкова не утврди ни отправна ни упутна станица, овлашћени радник Секције/ОЈ телефонски, електронски, односно писано, проширује трагање на све станице, које према искуству и околностима под којима је вишак утврђен, долазе у обзир.

1) Ако је вишак утврђен у станици места које има више станица, потрага у смислу претходног става мора да обухвати и остале станице тога места.

2) Ако се на основу листица и адреса и ознака односно отварањем вишка, трагањем у сопственој станици и прегледом бележника недостатака и вишкова не утврде ни отправна ни упутна станица, али се установе подаци о пошиљаоцу односно примаоцу, поред потраге из тачке 1. овог члана, траже се подаци о вишку од пошиљаоца односно примаоца.

Вишак утврђен у отправној и упутној станици

7. Ако се на основу листица, адреса и ознака, односно отварањем вишка, као и трагањем у сопственој станици и прегледом бележника недостатака и вишкова, односно на основу података добијених од пошиљаоца или примаоца, утврди

да је вишак примљен у тој станици, потврђују се подаци отправљања. Ако је утврђено да се превозна исправа налази у упутној станици, вишак се одмах отправља за упутну станицу са спроводним листом.

Ако се трагањем не може пронаћи превозна исправа, испоставља се препис превозне исправе за целу пошиљку, а ако је у питању део пошиљке, испоставља се спроводним листом и отправља за упутну станицу.

Вишак утврђен у упутној станици

8. Ако се на основу листица, адреса и ознака, односно отварањем вишка, као и трагањем у сопственој станици и прегледом бележника недостатака и вишкова утврди да вишак припада тој станици и утврди се отправна станица, одмах се тражи од отправне станице превозна исправа, односно препис превозне исправе, телефонски, електронски, односно писано.

Међутим, ако се утврди да вишак припада тој станици, а не утврди се отправна станица, запослени на превозу робе предузима потрагу.

Поступак у станицама које су обавештене о вишку

9. Примљену телефонску односно писану потрагу станица бележи, и прегледом бележника недостатака и вишкова проверава да ли се пријављени вишак не води као недостатак у тој станици, односно да ли нека друга станица није пријавила односни вишак као недостатак. Ова провера врши се уназад три месеца од дана када је вишак утврђен.

1) Ако се овим проверавањем не утврди којој пошиљци вишак припада ТКТ радник врши свестрану потрагу у својој станици.

2) Ако се на основу трагања према подацима тачке 1. утврди:

а) да је извештена станица отправна станица, одмах се шаље за упутну станицу превозна исправа односно препис превозне исправе. Затим се обавештава станица која је повела потрагу да вишак отпреми спроводним листом за упутну станицу;

б) да је извештена станица упутна станица, уколико се не пронађу превозна исправа у самој станици, захтева се одмах од отправне станице превозна исправа, односно препис превозне исправе, а од станице у којој се налази вишак да га отпреми спроводним листом;

в) ако извештена станица није ни отправна ни упутна станица, али се утврди станица којој вишак припада, обавештава се о томе упутна станица и станица која је утврдила вишак и која је повела потрагу.

Ако извештена станица трагањем не утврди ни отправну ни упутну станицу, нити било који податак на основу којег би се могла утврдити отправна или упутна станица, извештава телефоном, односно враћа примљену писану потрагу станици која је повела потрагу о вишку и обавештава је о резултату трагања у својој станици.

Члан 13.

Поступак са приспелим односно утврђеним вишком у упутној станици

1. Када вишак приспе у упутну станицу са спроводником, смешта се на одређени колосек, а спроводница се предаје доказно овлашћеном раднику станице. Овлашћени радник проверава прегледом бележника недостатака да ли за примљени вишак постоји превозна исправа. Ако превозна исправа постоји о томе се обавештава станица која обавештава примаоца о приспећу недостајуће пошиљке.

2. Ако се приспели вишак не води као недостатак у одређену рубрику за недостатак бележника недостатака, пошто превозна исправа још није приспела, вишак се смешта у за то одређени простор, а спроводница, односно листица о вишку се заводи у одређену рубрику за вишак бележника вишкова. Затим се на основу утврђених података предузимају све потребне мере да превозна исправа, односно препис превозне исправе, што пре приспе.

Када после спроведене потраге превозна исправа односно препис превозне исправе приспе у станицу, вишак се предаје ТКТ-у, или другом запосленом у станици који извештава примаоца о проналажењу недостајуће пошиљке ради издавања.

3. Овлашћени станични радник при предаји вишка ТКТ-у или другом запосленом станице, скида са њега листицу о вишку, а са превозне исправе листицу о недостатку. Том приликом упоређује и утврђује да ли вишак у свему одговара наводима у превозној исправу, а по потреби саставља записник о извиђају.

На скинуте листице о недостатку и вишку ставља се примедба о сређењу недостатака односно вишка и оне се чувају у архиви станице.

4. Ако вишак приспе после искупљења превозне исправе о томе се извештава благајна, која извештајем о приспећу робе позива примаоца, да подигне приспели вишак.

У извештају о приспећу робе треба упозорити странку да се издавање може извршити само уз подношење изгубљене превозне исправе и повраћај евентуално испостављаног записника о извиђају.

При подношењу превозне исправе, благајник мора да утврди да ли је штета већ наплаћена.

Ако се том приликом утврди да је за предметну пошиљку већ исплаћена одштета, пошиљка се неће издати, већ се о томе извештава СК.

Белешку о потпуном губитку пошиљке станица мора при издавању пошиљке поништити и то потврдити својим потписом и станичним жигом са датумом, а код делимичног губитка одузети записник о извиђају. У оба случаја у превозну исправу уписују се подаци о издавању.

Међутим, ако се при овом издавању не изда цела недостајућа пошиљка, саставља се записник о извиђају и у постојећем записнику уписују се подаци о издавању.

5. Ако су у питању вишкови код којих долази у обзир примена царинских и других прописа државних органа (ветеринарски, фитопатолошки и други) станица је дужна да пре издавања провери да ли су ти прописи испуњени.

6. Ако је вишак примеоцу на основу преписа превозне исправе, а оригинал превозне исправе накнадно приспе, станица позива примаоца ради издавања оригинала и одузимања преписа, с тим што се у оригинал уносе сви потребни подаци из преписа.

Члан 14.

Спроводница/спроводни лист

1. Спроводни лист тј. спроводица у унутрашњем саобраћају употребљава се:

- за отправљање вишкова за упутну станицу;
- за отправљање вишкова ради изравнања по наређењу стручне службе;
- за отправљање вишкова ради продаје;
- за отправљање неоцарињених вишкова у станицу царињења.

Ова станица ће испоставити спроводни лист/спроводицу само у случајевима када утврди да се ради о појединим деловима одвојене пошиљке, чији је главни део већ отпремљен. У свим осталим случајевима станица испоставља препис превозне исправе.

ПОТРАЖНИ ПОСТУПАК ИЗ МЕЂУНАРОДНОГ САОБРАЋАЈА

Члан 15

Недостатак и вишак

1. Потражни поступак код пошиљака из међународног саобраћаја врши се у свему као и код пошиљака из унутрашњег саобраћаја, а према одредбама конвенције *COTIF* додаток Б Јединствена правила *CIM*, Приручника за робни саобраћај *GTM-CIT* и Споразума о односима између превозника у међународном железничком робном саобраћају (*AIM*).

2. Код увозних, извозних и провозних пошиљака сматра се:

- улазна гранична станица, као отправна станица,
- излазна гранична станица, као упутна станица.

У случају потребе, код пошиљака из међународног саобраћаја, станице непосредно проширују потрагу на станице иностраних железница.

Потражни поступак код увозних пошиљака

3. Ако улазна гранична станица код увозних пошиљака утврди недостатак целе пошиљке, односно прими превозну исправу без робе, са Пријавом о недостатку коју је испоставила инострана железница, први и други примерак листице о недостатку, коју она испостави заједно са примљеном Пријавом о недостатку иностране железнице, прилаже превозној исправи, а трећи остаје улазном граничној станици. Превозна исправа остаје у улазном граничној станици 7 дана ради трагања. Уколико се у овом року пошиљка не пронађе, гранична станица шаље превозну исправу, са првим и другим примерком пријавне листице о недостатку, упутном станици.

1) Ако је у питању недостатак једног дела пошиљке, превозна исправа се шаље са преосталим делом пошиљке у упутну станицу заједно са 2 примерка листице о недостатку, коју је испоставила гранична станица, Пријавом о недостатку и записником о извиђају.

На основу пријавне листице о недостатку запослени СК отпочиње трагање.

2) Ако недостајућа роба приспе у упутну односно царинску станицу преко неке друге граничне станице, упутна односно царинска станица, телефонски, односно електронски, тражи превозну исправу од граничне станице преко које је пошиљка требала да уђе у земљу.

3) Упутна станица ће на основу отиснутог царинског печата на превозној исправи, утврдити гранични прелаз преко којег је роба ушла у земљу и отпочети трагање за недостајућом робом.

4) Ако улазна гранична станица прими вишак од суседне железнице или сама утврди вишак који припада некој увозној пошиљци, пријављује га царинарници.

Истовремено, станица испоставља пријавну листицу о вишку и предузима трагање да утврди којој пошиљци вишак припада, где треба да се изврши увозно царињење и где се налази превозна исправа.

5) Царинске станице у унутрашњости земље поступиће у свему на исти начин као и улазна гранична станица.

Потражни поступак код извозних пошиљака

4. Ако излазна гранична станица код извозне пошиљке утврди недостатак целе пошиљке или у њу приспе превозна исправа са пријавном листицом о недостатку, без пошиљке, задржава превозну исправу ради трагања 7 дана. Ако се трагањем у року од 7 дана пошиљка не пронађе, превозна исправа се предаје суседној железници и то са Пријавом о недостатку робе ако се ради о појединачној пошиљци; Код групе кола и маршрутног воза (један товарни лист) када недостају кола, иста се прецртају у списку кола, а у рубрици „примедба“ се уписује разлог искључења и остали подаци који су релевантни, затим се са списком прелаза предају суседној железници. Међутим, ако је у питању делимичан недостатак робе, излазна гранична станица преостали део пошиљке са превозном исправом, записником о извиђају и једним примерком Пријавом о недостатку робе предаје одмах суседној железници.

Код трагања, поред осталог, треба и преко суседне железнице утврдити да ли је недостајућа пошиљка односно недостајући део пошиљке већ раније предат суседној железници.

Ако излазна гранична станица утврди вишак или у њу приспе вишак са спроводним листом/спроводницим приме- ниће се поступак као са вишком у унутрашњем саобраћају. Уколико се ради о заосталом делу пошиљке која је раније отпремљена, предаће га суседној железници са напоменом да се ради о заосталом делу пошиљке.

Потражни поступак код провозних пошиљака

5. Потражни поступак код провозних пошиљака у улазној и излазној граничној станици истоветан са поступком код увозних односно извозних пошиљака. Гранична станица не води засебне бележнике за недостатке и вишкове из увоза, извоза и провоза, већ те податке уноси у евиденцију која се води за унутрашњи саобраћај.

Пријављивање овлашћеној служби СК

6. Пријављивање недостатака и вишкова код пошиљака из увоза, извоза и провоза врши следећа станица:
- упутна станица за недостатке и вишкове из увоза;
- излазна гранична за недостатке и вишкове из извоза и провоза при иласку. За недостатке и вишкове код провоза које је утврдила једна од претходних железница, излазна гранична станица у заглављу пријаве о недостатку односно пријаве о вишку уписује примедбу: „недостатак утврдили.....железнице“ односно „Вишак утврдили.....железнице“.

Остало

7. У потражном поступку код пошиљака из увоза, извоза и провоза станице се морају придржавати одредаба Упутства о царинском поступку.

Гранична станица све испостављене пријавне листице, потраге, спроводнице и друге прилоге, примљене од иностране железнице, не сме одвајати од превозне исправе.

ДЕО III**Члан 16.****Пријављивање недостатака и вишкова надлежној служби СК**

1. Упутна станица која води недостатак односно станица која има вишак, дужна је да поступи по одредбама овог упутства.

2. Поред тога, станице су дужне да пријаве сваки недостатак пријавом о недостатку, а сваки вишак пријавом о вишку. За вишак из међународног саобраћаја пријаву о вишку доставља и одговарајућој служби Сектора за саобраћај и транспорт (у даљем тексту: Сектор за СТ).

3. Подношењем пријава о недостатку и пријава о вишку овлашћеној служби Сектора, не престаје дужност станице за даљим трагањем.

4. Пријаве о недостатку и пријаве о вишку испуњавају се и шаљу у следећим роковима:

О Д М А Х :

- експлозивни предмети,
- муниција
- радиоактивне материје,

24 ЧАСА ПО ПРИСПЕЋУ:

- за све остале пошиљке

5. Поред подношења пријава о недостатку и вишку станица је дужна да све недостатке и вишкове пошиљака пријави надлежној служби Сектора за СТ, и то одмах.

6. Ако је вишак уништен или продат, станица овај вишак пријављује стручној служби СК са примедбом да је вишак уништен или продат.

Исто тако, доставља и другу пријаву стручној служби СК о недостатку или вишку, на којој у заглављу ставља белешку „Друга пријава“.

Члан 17.

Сређење недостатака и вишкова

1. Станица која је средила свој недостатак или вишак, дужна је да извештајем о сређењу о томе обавести све станице које су о том недостатку или вишку биле извештене телефонски или писано.

Ако је односни недостатак или вишак био пријављен одређеној служби, електронски или писано, станица обавештава заинтересоване Извештајем о сређењу.

2. Извештај о сређењу мора се саставити и послати одмах чим је сређење било извршено путем сопственог трагања или посредовањем одређених служби, или чим се вишак продаје или уништи. Као сређење вишка сматра се и принудно изравнање, вишка са сличним недостатком.

3. Ако се ни трагањем станице која је пријавила вишак, односно трагањем није могло утврдити, упутна станица нити прималац, вишковима располаже искључиво стручна служба Сектора за СТ која их сређује на следећи начин:

- изравнањем са сличним недостатком или те или ма које друге станице (принудно изравнање),
- продајом.

Продаја се може извршити након ислеђења и одобрења стручних служби Сектора за СТ.

4. Станица не сме самовољно, без одобрења Сектора, сређивати своје вишкове предвиђене у претходној тачки.

ДЕО IV

УТВРЂИВАЊЕ ГУБИТКА И ОШТЕЋЕЊА ПОШИЉАКА

Члан 18.

Опште дужности при утврђењу губитка и оштећења

1. У случају када станица утврди или посумња да постоји делимичан губитак или оштећење пошиљке, или ако то ималац права (пошиљалац или прималац) тврди, станица је дужна да одмах и, ако је то могуће у присуству имаоца права, састави записник о извиђају којим се утврђује врста штете, стање робе, њена маса, њен узрок и време када се догодила.

У случају потпуног губитка пошиљке записник о извиђају се може испоставити најраније у року од 30 (тридесет) дана од дана истека рока за испоруку.

Железнички радници не смеју да учествују у раду комисија имаоца права (пошиљача, примаоца) формираних у циљу одговорности железнице у вези са губицима или оштећењима робе нити смеју да потписују комисијске и друге њихове записнике. Међутим на позив суда или органа државне управе ради одређивања стања и тежине робе као и узрока, околности под којим се штета догодила и износа штете железнички радник је дужан да се позиву одазове, с тим да чим прими позив, одмах о томе обавести шефа станице.

2. Овако се поступа у случају када се позив односи на давање података или изјава у вези са превозом робе.

Шеф станице извештава Директора Сектора за СТ.

Сваки железнички радник који примети ма какав губитак, делимичан губитак или оштећење, дужан је то да пријави шефу станице. Ако до овога дође за време вожње, возовођа је дужан да одмах пријави неправилност и у првој станици где воз стаје извештајем о неправилностима код воза. Међутим ако постоји опасност да се оштећења или мањак у току вожње повећа, возовођа је дужан да воз задржи и предузме потребне мере да се спречи даље оштећење или мањак, а по потреби тражи и помоћ од суседне станице.

Код возова без возопратног особља због видљивих неправилности које настану на пошиљкама (оштећење, поремећен товар, цурење и др.) станица је дужна да заустави воз и да предузме одговарајуће мере да се то отклони.

3. Испостављање Записника о извиђају се врши у поседнутим службеним местима у којима се приликом комерцијалног и техничког прегледа воза установи делимичан/потпун губитак или оштећење пошиљке

Комерцијална оператика у случају неправилности уочене у непосредном службеном месту (нпр. радника ФТО у пратњи воза, возног/возопратног особља или особља инфраструктуре), у договору са подручном оператиком, саобраћајном оператиком ИЖС, МУП-ом (уколико је МУП пријавио неправилност), а у зависности од стања пошиљке, могућности увиђаја на лицу места, саобраћајне ситуације, одлучује да ли ће се комерцијални преглед воза извршити у том непосредном службеном месту или у првој подесној станици. У овом случају, комерцијална оператика обавештава надлежну подручну оперативу о броју воза, кола и станице која ће обавити комерцијални преглед, проверу пошиљке (по потреби контролно вагање) и, у случају потребе, испостављање записника о извиђају.

Међутим ако стање пошиљке не дозвољава даљи превоз, пошиљка се оставља у станици.

Члан 19.**Потврда о губитку**

1. Када је у питању потпуни губитак пошиљке радник на потражним пословима (ТКТ) уписује на превозну исправу односно потврду која треба да гласи: „Цела пошиљка изгубљена“.

Потврда се оверава пуним потписом железничког радника, станичним жигом са датумом.

Извештавање примаоца да искупи превозну исправу врши се према одредбама тачке 2. члана 9. овог Упутства.

Потврда о потпуном губитку саставља се приликом искуљења превозне исправе. Ако прималац одбије да искупи превозну исправу, потврда се не ставља.

2. За пошиљке које су потпуно уништене из било ког разлога (пожар, удес, експлозија, поплава,и др.) не уписује се потврда о губитку пошиљке на превозну исправу већ се уписује „записник о извиђају бр. ____ односно „записник о уништењу“.

Члан 20.**Записник о извиђају**

1. Записник о извиђају саставља се:

- за делимичне губитке и оштећења пошиљака утврђене за време трајања уговора о превозу и то чим се таква штета открије;

- за потпуни губитак пошиљаке за време превоза увозних, извозних и провозних пошиљака и може се испоставити најраније у року од 30 (тридесет) дана од дана истека рока за испоруку.

- за штете причињене на роби приликом утовара и привременог смештања пре закључења уговора о превозу, односно после издавања пошиљке. У том случају једна од бележака у заглављу записника о извиђају („Штета утврђена пре пријема пошиљке на превоз“ односно „Штета утврђена после издавања пошиљке на превоз“).

Поред тога у рубрици евентуалне примедбе уписује се белешка: „Штета утврђена пре пријема пошиљке на превоз“ односно „Штета утврђена после издавања пошиљке на превоз“ као и време и место где се утврђује штета (магацин, стовариште, стан примаоца итд.).

Запослени на превозу робе саставља записник о извиђају и за све штете утврђене после издавања у рејону станице као и по захтеву имаоца права уколико најкасније у року од седам дана по преузимању робе затражи да се установи оштећење или делимични губитак. Записник о извиђају који се у том случају саставља мора да садржи следеће податке:

- време када је захтевано да се установи чињенично стање (изради записник о извиђају);
- време када је роба истоварена, и када је губитак или штета откривена,
- да ли су кола/УТИ већ била отворена или да ли је роба већ била истоварена или распакована када је службено лице превозника стигло;
- да ли је губитак или штета била споља видљива или се могла уочити тек након отварања кола/ УТИ или након што је роба распакована;
- где се налазила роба у моменту испостављања записника о извиђају;
- стање робе у моменту испостављања записника, уколико је могуће када је губитак или штета настала и колики је обим губитка или штете.

2. Записник о извиђају служи као доказ о стању пошиљке, на основу кога се исплаћује одштетни захтев имаоцу права односно на основу кога се утврђује одговорност железнице за насталу штету. Зато је веома важно да се провера пошиљке, документовање стања и евидентирање установљених недостатака у записнику о извиђају изврше што прецизније.

3. Записник о извиђају се саставља копирањем и то :

- отправна и успутна станица у четири примерка;
- упутна станица у три примерка

За царинске пошиљке се саставља у шест односно пет примерака.

Записник о извиђају из међународног саобраћаја саставља се латиницом.

4. Отправна односно успутна станица задржава један примерак записника о извиђају за себе а остала три примерка, прикључују се превозној исправи са пошиљком за упутну станицу. Отправна односно успутна станица дужна је да одмах спроведе ислеђење и иследни материјал достави упутној станици.

Ако се за време даљег превоза оштећење или делимичан губитак повећа, станица која то утврди допуњује записник о извиђају.

Упутна станица по приспећу пошиљке и завођењу превозне исправе утврђује да ли су све пломбе којим је осигурана пошиљка исправне и без знакова манипулације. Уколико су пломбе исправне предаје пошиљку примаоцу уз већ издати Записник о извиђају. Уколико постоје трагови манипулације на пломбама врши сравњење пошиљку у присуству имаоца права, допуњује записник о извиђају и закључује записник.

Једну копију записника упутна станица издаје примаоцу приликом издавања пошиљке (примаоцу се не сме издати копија записника о извиђају када одбија пријем пошиљке без обзира што је искупио превозну исправу), другу копију

задржава за себе а по првом примерку спроводи ислеђење. По завршеном ислеђењу, тај примерак са својим иследним материјалом и материјалом примљеним од отправне или успутне станице, упутна станица доставља Управи Сектора та СТ. Ислеђење и достава иследног материјала мора се обавити по правилу у року од 30 дана од дана испостављања записника о извиђају. Ислеђење које се води по линији потражног поступка или на основу пријаве о крађи треба повезати са ислеђењем по записнику о извиђају.

Утврђивање оштећења и делимичног губитка у упутној станици врши се сходно претходним одредбама ове тачке.

5. Ради присуствовања утврђивању делимичног губитка или оштећења робе, отправна или упутна станица позива имаоца права располагања робом.

Упутна станица мора увек у присуству примаоца приликом издавања робе, утврдити делимичан губитак робе или оштећења, односно закључити записник о извиђају.

Ако из било ког разлога ималац права располагања робом не присуствује утврђивању штете, радник на потражним пословима саставља записник о извиђају у присуству два сведока.

Када је за утврђивање узрока и висине штете или околности под којима је дошло до делимичног губитка или оштећења потребно присуство стручног лица, станица је дужна да позове судског вештака одговарајуће струке још док се пошилика налази у поседу железнице.

Окакве пошилике не смеју се издати примаоцу нити му се сме издати копија записника о извиђају све док обим и висину штете не утврди судски вештак.

6. Код извозних и провозних пошилика при излазу из наше земље поступа се у свему по одредбама тачака 4. и 5. овог члана, с тим што излазна гранична станица у записник о извиђају уписује евентуално повећање штете уколико није она сама овај записник саставила. Излазна гранична станица задржава за себе један примерак записника о извиђају, други примерак причвршћује се уз превозну исправу и са пошиликом предаје суседној железници, док по трећем спроводи ислеђење и даље поступа по одредбама тачке 4. овог члана.

7. Код увозних и провозних пошилика, при улазу у нашу земљу, улазна гранична станица поступа сходно одредбама тачака 4. и 5. овог члана с тим што у примљени записник од суседне железнице уписује евентуално повећање штете. Гранична станица је у обавези да електронском поштом проследи записник о извиђају примљен од суседног превозника свим станицама на превозном путу и, у оквиру својих могућности, да пошаље превод записника.

8. О току ислеђења, о накнади штете и уопште одговорности железнице станица не сме давати никакве изјаве нити о томе уписивати ма какве примедбе на превозну исправу. У вези са овим станица не сме ни имаоцу права (пошилиаоцу, примаоцу), а ни другим лицима дозволити да прегледају иследни материјал.

Члан 21.

Попуњавање Записника о извиђају

При попуњавању записника о извиђају у унутрашњем саобраћају (Записник о извиђају К-320) треба обратити пажњу на следеће:

1) одговарајуће податке из превозне исправе треба тачно пренети у за то предвиђену рубрику записника о извиђају. Затим треба попунити остале рубрике у заглављу записника о извиђају, а нарочито треба преписати врсту, број и стање пломби, као и да ли су оне царинске, железничке или приватне. Скинуте пломбе стављају се у омот и прилажу уз примерак записника по којем се води ислеђење. Од посебне је важности да се у записник о извиђају упише да ли је штета утврђена пре пријема на превоз за време превоза приликом или после издавања пошилике примаоцу.

2) У тачки 1. (опис оштећења) записника о извиђају даје се детаљан опис делимичног губитка, наводи шта недостаје односно са означавањем тежине и броја комада који недостају, односно са детаљним описом оштећења (обим, врста оштећења и који део пошилике је оштећен и тежина).

Опис делимичног губитка односно оштећења мора да буде тачан и веродостојан, без икаквих празнина на које би се евентуално могао ставити приговор. Општи изрази, као „оштећена“, „повређена“, или „умањена пошилика“ нису довољни.

У одређене рубрике записника уписују се посебно подаци о утврђеној тежини оштећених односно недостајућих комада, а посебно подаци о утврђеној тежини преосталих односно неоштећених комада, с тим да се код утврђеног делимичног губитка увек утврди и преостали број комада и њихова тежина. Није дозвољено да се утврди само преостала тежина пошилике или само недостајући број комада пошилике, већ увек једно и друго.

3) У тачки 2. (врста и стање завоја) треба тачно описати врсту и стање завоја као и недостатке паковања, користећи при том и одредбе Упутства о манипулацији при превозу робе железницом и (GTM – CIT).

Код колских пошилика треба навести да ли су кола исправна, да ли има трагова јачег удара за време превоза и да ли су кров, под, странице, врата и капци на колима исправни. За пошилике које су товарене у расутом стању треба навести да ли су пошилике добро осигуране од расипања и да ли постоје трагови расипања односно отуђења робе. Ако је пошилика обезбеђена ринфуза уређајем, треба утврдити њихово стање. Осим тога треба уписати шта је све предузето да би се спречило даље оштећење или расипање пошилике.

4) У тачки 3. (начин товарења) треба уписати :

а) У којем делу кола се налази оштећена роба нпр.: „на чеоној страни у правцу станице...“, „непосредно крај врата пломбираних у станици...“, „између друге робе дотоварене у станици...“, „на другој роби у близини прозора“ итд. Озна-

ка, као нпр. „лево“, „источна врата“ итд. не смеју се употребљавати, јер ништа не значе;

б) У каквом се положају роба налази и како је причвршћена (осигурана) .

в) да ли су испуњени прописи о паковању и товарењу предмета из прилога РИД-а, Прилога II РТ-1 и Прилога II РИВ-а (Прописи за товарење);

Начин товарења и изглед товара има се по могућству објаснити скицом или фотографијом. Сва оштећења морају се снимити.

Треба уписати и све предузете мере којима се спречава даље оштећење робе.

5) **У тачки 4. (јасно видљиви узроци штете, као и време када се штета десила)** треба тачно уписати стварне узроке штете. Ако је у питању роба односно начин паковања предвиђен у RID-и Прилогу II Упутства о манипулацији при превозу робе железницом и у (GTM – CIT), треба назначити да ли су испуњене одредбе прописа и да ли начин паковања одговара, да ли је непридржавање поменутих одредаба о начину паковања од стране пошиљаоца узрок оштећења. Као узрок штете смеју се наводити само утврђене чињенице.

Наводи о узроку оштећења, као нпр.: „Одбачај при маневри“, „Погрешна манипулација“, „Крађа“, итд. могу проузроковати неосновано потраживање накнаде штете. Стога се такви узроци оштећења у записнику смеју навести само онда ако се несумњиво утврди да су ти узроци проузроковали штету. Ако се сумња да су извесни узроци проузроковало штету, то се саопштава СК у засебном извештају, који се има прикључити записнику о извиђају.

6) **Подаци у рубрици 5 (датум и потписи успутне станице)** уписују се само онда ако се записник о извиђају саставља у отправној или успутној станици.

7) Ако за време даљег превоза дође до повећања штете, успутна станица уписује о томе податке у одређену рубрику (допунски извештај упутне станице) записника.

8) **Тачке 7 (обим штете), 8 (примедбе упутне станице) и 9 (прилози, врста и број)** попуњава упутна станица приликом закључења записника о извиђају и издавање пошиљке.

Обим штете (количина и тежина) и висина штете се утврђују на основу података у самом записнику о извиђају, на основу процене судског вештака, сведока и станице, као и на основу оригиналних фактура (рачуна) имаоца права.

Ако је дошло до повећања штете, упутна станица у тачки 8 уписује податке о томе.

Записник о извиђају, поред потражног радника, потписује прималац, судски вештак и сведоци, ако су присуствовали утврђењу штете. Ако прималац одбије да потпише записник, треба у записнику то и констатовати.

11. Ако се пошиљка у упутној станици поново предаје на превоз у онаквом стању у којем је приспела у станицу поновне предаје (без промене товара), а оштећење или делимичан губитак је утврђен пре поновне предаје, записник о извиђају се издаје првобитном примаоцу, а у новом товарном листу у рубрику „Назначење врсте робе“ уписује се стварно стање пошиљке са тачним описом оштећења, односно с преосталим бројем комада и оном тежином која је утврђена записником о извиђају у станици поновне предаје.

Записник о извиђају у међународном саобраћају се попуњава према датом обрасцу у Прилогу овог упутства (Записник о извиђају – CIT 20).

Треба водити рачуна и о следећем:

- **у рубрици „Додатни листови“** уз „Записник о извиђају/ додатни подаци о пошиљци“ уписати крстић уколико су исти испостављени као и број додатних листова. (начин испостављања додатног листа је дат у тачки 6. Прилога 20 Приручника за робни саобраћај GTM-CIT). Додатни лист се испоставља у случају када је код пошиљке за коју је већ издат Записник о извиђају утврђена нека друга неправилност у току даљег превоза или приликом пријема/истовара у упутној станици. Издавање додатних листова уз Записник о извиђају се примењује ради лакше евиденције о свим неправилностима током превоза.

- **у рубрици прикључене фотографије уписати крстић као и број фотографија.** У мери у којој је могуће, приложити фотографије уз Записник о извиђају (фотографисати број кола/ознаку УТИ, делове товара који су оштећени, померени, празан простор у товару, кола/УТИ уколико су и она оштећена, граничник који онемогућава отварање врата УТИ, итд) које могу бити од пресудног су значаја како у процесу признавања солидарне штете између свих превозника, тако и за покретање одштетног захтева код осигуравајућег друштва.

Бројеви манипулисаних/скинутих пломби се прецртавају у Товарном листу (рубрика 21), односно у Списку кола CIT-23, уз уписивање имена и шифре станице и стављање жига станице. Бројеви пломби којим се пошиљка осигурава уписују се у рубрику 56 товарног листа CIM и оверавају жигом станице.

У Записник о извиђају се не наводи штета у новчаном износу (у динарима, ЕУР и сл.).

Манипулисане пломбе и затвараче, који су били оштећени (или су морали бити скинути ради провере пошиљке) у току превоза (и у унутрашњем и у међународном саобраћају) прилажу се и чувају уз примерак Записника о извиђају који се чува у станици испостављања. Скинуте пломбе са пошиљака се чувају према одредбама Упутства о манипулацији при превозу ствари железницом.

Члан 22.**Поступак у случају крађе**

1. Ако је до недостатка дошло услед крађе, или ако се сумња у крађу, запослени у службеном месту и возно особље који су то утврдили дужни су да ово у пријавној листици о недостатку истакну, тако што ће у заглављу листице о недостатку уочљиво, при врху, ставити белешку „Крађа“ или „Сумња у крађу“. Поред овога станични радник или возно особље које утврди да је до мањка или оштећења дошло услед крађе или сумње у крађу, дужно је да о овоме одмах, најкраћим путем усмено или телефоном обавести надлежног запосленог.

2. Овлашћени радник станице, Секције/ОЈ, чим сазна за крађу или да постоји сумња у крађу, дужан је да одмах предузме све потребне мере да би утврдио да ли се у конкретном случају ради о манипулативној грешци, или је у питању крађа или сумња у крађу. Ако утврди да је у питању крађа или сумња у крађу дужан је да поред свих предузетих мера одмах састави пријаву о крађи.

Овлашћени радник станице, Секције/ОЈ за СТ саставља пријаву о крађи за све пошиљке (унутрашњег, заједничког и међународног саобраћаја) и када је у питању недостатак или мањак без обзира да ли је у питању крађа или сумња у крађу, или не.

3. Пријава о крађи саставља се копирањем у три примерка.

Први примерак доставља се одмах овлашћеној служби Сектора за СТ, а **други органима унутрашњих послова**. Трећи примерак остаје у станици и на основу њега се води ислеђење.

4. Ако овлашћени радник станице Секције/ОЈ утврди да је крађа или сумња у крађу пријављена већ раније у отправној или некој успутној станици, она одмах ступа у везу са том станицом ради усклађивања истраге. О свим моментима сазнатим и утврђеним на овај начин, овлашћени радник станице, Секције/ОЈ дужан је одмах обавестити и органе унутрашњих послова.

5. Одмах по састављању пријаве о крађи спроводи се ислеђење, да би се случај крађе или сумње у крађу што пре разјаснио.

6. Ако је крађа или сумња у крађу примећена у отправној станици, овлашћени радник Секције/ОЈ одмах утврђује:

- да је предметна пошиљка (комад) случајно загубљена у станици,
- да је комад односно цела пошиљка утоварена погрешно у друга кола или воз другог правца,
- како је и ко предметну пошиљку довео на станицу,
- ко је вршио утовар
- које железничко особље је пошиљку примило.

7. Ако је крађа или сумња у крађу примећена у успутној, прерадној, или претоварној станици, радник те станице, поред предузетих одговарајућих мера у претходној тачки, утврђује :

- да ли је роба уопште утоварена у отправној станици,
- да ли је приликом манипулације у самој успутној, прерадној или претоварној станици загубљена или претоварена у друга кола,
- када је крађа примећена и расветљава све моменте који се односе на ту пошиљку.

Поред овога, станица одмах ступа у контакт са отправном станицом и утврђује које је све возно особље било задужено том пошиљком од отправне до те станице.

8. Ако је крађа или сумња у крађу примећена у упутној станици, поред предузетих одговарајућих мера из претходних тачака 6. и 7. утврђује се:

- да ли је та пошиљка стварно истоварена у тој станици,
- да ли је приликом истовара загубљена и налази се на неком другом месту у станици,
- да ли је погрешно издата другој станици,
- да ли је украдена са места за издавање,
- које је возно особље довезло пошиљку, предало, односно истоварило,
- које је све станично (магацинско) особље било у додиру са пошиљком од момента истовара и пријема из воза, па до часа када је крађа наступила или недостатак (мањак) утврђен. Затим ако је возно особље предало пошиљку са списком предаје упоређује ове спискове са превозним исправама које су возовође и друго запослено особље превоза робе предали благајнама ради задужења, при чему се прегледају и колске књиге.

Нарочито треба обратити пажњу на оне кориснике превоза који често погрешно са својом робом подигну са станице и туђу робу и утврдити ко је све у току издавања од лица која нису у служби железнице, био у критичном времену у станици, у близини магацина, рампе или колосека.

Затим се путем отправне, успутне станице утврђује да ли је до крађе дошло већ на тим станицама, односно за време превоза од отправне до упутне станице.

9. Када је до крађе дошло за време вожње у самом возу или се сумња да је недостатак (мањак) или оштећење услед крађе, возовођа треба одмах случај да пријави листицом о недостатку када је у питању недостатак, извештајем о неправилностима када је у питању оштећење или мањак, и то:

- у првој наредној станици ако је случај такве природе да се мора одмах пријавити (за време вожње између двеју станица роба избачена из кола, примећен крадљивац, када је недостатак велике вредности и слично) и воз зауставити, иако

по реду вожње у тој станици не стаје;

- у првој станици где воз по реду вожње стаје, у свим осталим случајевима.

10. Станица која прими овакав извештај дужна је да у свему поступи и предузме све потребне мере да би се случај разјаснио у смислу одредаба претходних тачака овог члана.

Уколико је то потребно, станица одмах саслушава и возно особље утврђујући нарочито следеће:

- да ли је пријем воза, у полазној, односно пријем пошилике у отправној станици вршен прегледом пломби и стањем робе;
- да ли су колске пошилике, бројеви пломби и покривача уписани у књигу комерцијалног прегледа/пописну књигу возовође;
- када је возно особље први пут прегледало пломбе и у којој станици;
- ко је први од возног особља приметио крађу (недостатак, мањак) и оштећење;
- ко се у возу налазио осим возног особља, од полазне до те станице, и уопште све оне моменте који би допринели разјашњењу крађе.

Ако је бављење воза кратко а и сама тежина случаја то не изискује, возно особље треба саслушати у крајњој станици воза о чему се ова станица обавештава телефонским или телеграфским путем;

Ислеђење по питању крађе или сумње у крађу мора бити брзо и енергично и сва извештавања у вези са ислеђењем врше се по потреби телефоном, електронски, телефаксом или телеграмом.

Ислеђење које се води по линији потражног или рекламационог поступка треба ускладити и довести у везу са овим ислеђењем о крађи и по могућству, објединити их.

11. Ако станица која је примила од возовође извештај није ни упутна станица дужна је да по ислеђењу сав иследни материјал пошаље упутној станици ако овај није већ уступљен Шефу Секције /ОЈ за СТ или органима унутрашњих послова.

12. Свака станица је дужна да на тражење друге станице која води ислеђење по питању крађе или сумње у крађу одмах одговори телефоном, електронски, телефаксом или телеграмом, према томе на какав начин је извештај тражен, иначе писано, али у најкраћем року.

Члан 23.

Завршне одредбе

1. Саставни део овог Упутства чине прилози:

- пријавна листица о недостатку,
- пријавна листица о вишку,
- пријава о недостатку робе,
- записник о извиђају у међународном и унутрашњем саобраћају,
- бележник недостатака и вишкова,
- пријава о крађи,
- бележник пријава о крађи.

2. Ступањем на снагу овог Упутства престаје да се примењује Упутство о потражном поступку бр. 151-30/81 од 1.3.1982. године са свим изменама и допунама.

3. Ово упутство ступа на снагу даном објављивања у „Сл. гласнику ЖС“.

ОДБОР ДИРЕКТОРА
Душан Гарибовић
Мира Вукмировић
Наташа Милићаревић

ПРИЛОЗИ

Пријавна листица о недостатку

Prilog. (Red. br. 327, 330
Annexe 25 PIM ch. (Ziff.
Anlage

Br. beleznika, — Référence — Geschäftszeichen

Prijavna listica za nedostatkom
☐ **Avis de manquant**
Meldezettel für fehlendes Gut

Potruga za nedostatkom
☐ **Feuille de recherches pour manquant**
Fehlmeldung

Nedostatak u
Manquant à
Es fehlt in

Količina Nombre Anzahl	Vrsta zavoja Nature de l'emballage Art der Verpackung	Slika br. Album No Abbildung Nr	Naznačenje vrste stvari (ev. opis, crtež, znak i broj) Désignation de la marchandise (év. description, croquis, dimensions, marques, numéros, etc.) Bezeichnung des Gutes (ggf. Beschreibung, Handzeichnung, Ausmesse, Zeichen, Nummern usw.)	Masa Masse kg Masse

Cela pošiljka se sastoji od — L'envoi complet se compose de — Die gesamte Sendung besteht aus:

Pošiljka (način otpremljanja)
Envoi (régime de transport)
Sendung (Beförderungsregime)

od
de
von

do
à
nach

Br. No
Nr.

od
du
vom

preko
via
über

Utvrdeno dana
Constaté le
Festgestellt am

u
à
in

do
à
nach

☐ pri utovaru
au chargement
bei Beladung

☐ pri istovaru - kola
au déchargement - du wagon
bei Entladung - des Wagens

plombe
plombs
Plomben

od
de
von

do
à
nach

stanice
de la gare de
des Bahnhofes

☐ pri dolasku
à l'arrivée
bei Eingang

☐ pri odlasku - voza
au départ - du train
Ausgang - des Zuges

☐ pri pregledu magacina
à l'inventaire
bei der Lagerkontrolle

☐ pri izdavanju robe
à la livraison des colis du
bei der Gutsausgabe vom

Pošiljalac:
Expéditeur:
Absender:

Primalac:
Destinataire:
Empfänger:

Stanični žig sa datumom
Timbre à date — Tagesstempel

Primedbe:
Observations:
Bemerkungen:

Пријавна листица о вишку

K-303

Redni broj glav. beleznika _____ Stanica _____

PRIJAVNA LISTICA O VIŠKU

Višak utvrđen dana _____ 19 ____ g. u ____ sati

Adresa ili znak i broj	Količina	Vrsta zavoja i broj slike komada	Naznačenje vrste robe	Težina kg

Višak je obeležen listicom br. _____ od _____ 19 ____ god. od _____

do _____ kao _____ (prijava-ekspres-brzovoz-sporovoz) Adresa putnika — pošiljaoca —

primaoca: _____

Višak utvrđen pri _____ (utovaru, istovaru, izdavanju, pregledu magacina)

Kola br. _____ Serija _____ Znak sopstvenice: _____

Listicom označena kao _____ od _____

do _____ u vozu br. _____

Višak utovaren u _____ (stanica) Ostavljen u _____ (stanica)

(Ovo ispunjava samo osoblje voza)

Prijavio: _____ (prezime i ime, zvanje i domicilna stanica)

(Stanični žig sa datumom)

Пријава о недостатку робе
Meldung über fehlendes Gut

СТ 21

Пошалац (име или назив, адреса) Absender (Name, Adresse)	Подаци о пошлаци – Sendung – Identification Consignment number – Identification de l'envoi Земља – Land Станица – Bahnhof Предузеће Unternehmen Отправна бр. Versand Nr.
Прималац (име или назив, земља) Empfänger (Name, Adresse, Land)	Преузимање на врени, места, датум – Übernahme, Ort, Datum месец, дан, час Monat, Tag, Stunde
Место издржава – Ablieferungsart Станица – Bahnhof Земља – Land	Кола бр. Wagen Nr.
Напомена врсте робе (број комада, киле, димензије, тежина, бројеви, врста паковања, итд.) Bemerkung des Gutes: (Anzahl)	
Пошалац се састоји од Is gesamte Sendung besteht aus Недостатак Es fehlt in Утврђен (месец-дан-час) Festgestellt am (Monat – Tag – Stunde)	
Примедбе Bemerkungen	
Састављач пријаве о недостатку робе (име, адреса предузећа) Erstellung der Meldung über fehlendes Gut (Name, Anschrift des Unternehmens)	Место, датум Ort, Datum Име, потпис Name, Unterschrift

Записник о извиђају СИТ-20

ПРИЛОГ 1. Записник о извиђају бр. / Tatbestandsaufnahme Nr. _____		СИТ 20	
Пошиљалац (име или презиме, адреса) Absender (Name, Adresse)		Подаци о пошиљци- Sendungs-Identifikation Земља-Land _____ Станица-Bahnhof _____ Предузеће Unternehmen _____ Отправљање бр. Versand Nr. _____ Датум преузимања робе Datum der Übernahme des Gutes _____	
Назив и адреса из рубрике 1 СИМ <u>уписати податак из рубрике 16 СИМ односно 56 СИМ уколико се разликују датуми</u>		из von _____ <u>уписати податак из рубрике 16 СИМ</u> за nach _____ <u>уписати податак из рубрике 10 СИМ</u>	
Прималац (име или назив, адреса, земља) Empfänger (Name, Adresse, Land)		приспела у angekommen in <u>уписује се службено место у коме се испоставља СИТ 20</u> Дана(месец-дан-час) доласка пошиљке у служ. место am (Monat-Tag-Stunde) _____ Возом <u>уписати број воза</u> mit Zug _____	
Врста паковања Art der Verpackung <u>Палете, бале, цамбо вреће: код расутог терета или течности уписати број кола/цистерне; код кола са контејнерима уписати: контејнер – његову ознаку и број</u>		Пломбе (страна, порекло, врста, број, стање) Verschlüsse (Seite, Herkunft, Art, Nummer, Zustand): <u>Уписати бројеве пломби које се налазе на колима и положај (лева или десна страна, напред, назад), врста (приватна, железничка, царинска) и њихово стање („исправна“ или „манипулисана“)</u>	
Назначење врсте робе NHM Bezeichnung des Gutes <u>податак из рубрике 21 СИМ</u> Маса кг Masse kg <u>податак из рубрике 25 СИМ</u> Дана(месец-дан-час) Am (Monat-Tag-Stunde) _____ констатовано је wurde festgestellt ☐ пре vor ☐ приликом bei ☐ после nach		Кола бр. Индивидуалан број кола Wagen Nr. _____ Додатни листови уз записник о извиђају(додатни подаци о пошиљци и потписи железничког радника/имаоца права/сведока) Ergänzungsblätter zu dieser Tatbestandsaufnahme (ergänzt mit der Sendungsidentifikation und den Unterschriften des Ausstellers/ Berechtigten/Zeugen) ☐ да ja ☐ не nein Број (Anzahl) _____	
☐ утовар Verladung ☐ отправања Abgang ☐ транзита Transit ☐ претовара Umladung ☐ приспећа Ankunft ☐ истовара Entladung ☐ издавања Ablieferung		Прикључене слике Fotos beigelegt ☐ да ja ☐ не nein Број (Anzahl) _____	
Утврђивање чињеница – Aufnahme des Tatbestands A) Опис оштећења/недостатка (врста и обим) –Beschreibung des Schadens (Art und Ausmass) B) Маса оштећених/неоштећених комада-Masse der beschädigten/nicht beschädigten Stücke C) Врста и стање паковања (спољњег и унутрашњег)-Art und Zustand der Verpackung (aussere und innere) D) Начин товарења-Verladweise E) Узроци и време настанка оштећења/недостатка,ако може тачно да се прецизира-Ursachen und Zeitpunkt des Schadens,falls klar bestimmbar F) Допунски извештај превозника приликом приспећа-Zusätzlicher Bericht des Beforders bei Ankunft Потребно је што је могуће тачније описати: - положај робе која је оштећена или недостаје, као и робе (комада) у њеној близини - количина робе које недостаје или је оштећена као и њихова маса уколико је могуће проценити - својства робе; цурење, влажење, звецкање сломљених делова итд, ако је применљиво; - начин товарења (кутије на палетама, цамбо вреће.); недостатке на колима (под, стране, кров, врата, отвори за проветравање), недостатке на колским покривачима, итд.; посебно навести ако је установљено оштећење на колима очигледно и старијег датума; временске услове, нарочито када је реч о роби која је осетљива на временске услове; - код УТИ навести да ли на колима постоји граничник који онемогућава отварање врата или омогућава минимално отварање које не дозвољава отуђење товара - евентуално контролно вагање пошиљке и тарирање празних кола се може извршити на исправној и баждареној ваги ИЖС уз обавезно присуство представника СК. Одваге, оверене од стране ИЖС се прилажу уз СИТ-20, а оригинал се обавезно чува уз СИТ-20 архивиран у станици			
Записник о извиђају испоставио (назив,адреса предузећа) Erstellung der Tatbestandsaufnahme (Name,Anschrift des Unternehmens)		Место,датум,име и потпис железничког радника Ort, Datum, Name und Unterschrift des Ausstellers	
Сведоци (име,адреса,потпис) Zeugen (Name,Anschrift, Unterschrift)		Потпис имаоца права Unterschrift des Berechtigten	
У току превоза Unterwegs	Уколико се испоставља у току превоза: <u>Србија Карго а.д. Немањина 6 Београд</u>	<u>Попуњава радник који је испоставио СИТ 20 уз обавезно стављање жига станице</u>	Оверава имаоц права уколико се извиђај врши у његовом присуству
Приликом приспећа Bei Ankunft	Уколико се испоставља у месту испоруке: <u>Србија Карго а.д. Немањина 6 Београд</u>	<u>Попуњава радник који је испоставио СИТ 20 уз обавезно стављање жига станице</u>	<u>Попуњава се само у упутној станици: име, адреса и потпис вештака ако га ангажује превозник</u> Обавезно оверава имаоц права

Записник о извиђају К-320 1. страна

[illegible]

Записник о извиђају К-320 2. страна

K-320

*) 2. Vrste i stanje zavoja (spoljnjeg i unutrašnjeg)

*) 3. Način tovarjenja

4. Jasno vidljivi uzroci štete kao i vreme kada se šteta desila

**): 5. Datum i potpisi usputne stanice

	dana	20
--	------	----

Potpisi svedoka

stareca

Potražno - reklamacioni ured

data 20

Za usputnu stanicu

** 6. Dopunski izveštaj uputne stanice (u slučaju da je prijava podnesena od strane neke usputne stanice)

7. Obim štete

8. Prílohy a dodatky

9. Prilozi (vrsta i broj)

dana **20** Potražno - reklamacioni ured

(Uputna starica)

Svedoci

Potpis
Primalac

Za uputna stanica

*) Označiti eventualne mere preduzete od strane železnice

**) Ne popunjava se, ako uputna stanica sačini zapisnik o izviđanju

БЕЛЕЖНИК ВИШКОВА

[illegible]

Пријава о крађи 1. страна

1. страна

SRBIJA KARGO**K-320 br.****K-323**

Red. br. gl. beležnika _____

Stanica _____

Red. br. pom. beležnika _____

dana _____

(žig) _____

Prijava o krađi br. _____

1. Potražnom kontroloru u _____

2. Odseku unutrašnjih poslova-stanici milicije u Pančevo _____

3. _____ u _____

Krađa	Komada	Vrsta zavoja	Vrsata robe	Težina kg	Vrednost
Oštećenje pošiljke					
Delimičan gubitak pošiljke					
Gubitak cele pošiljke					

CELA POŠILJKA SASTOJI SE:

Prevozna isprava _____

od _____ 20 _____

od IKONIA-73 _____

do _____

Pošiljalac Pearl

Primalac Rai

SMSA Piraeus

Cargo

Hungary

Adresa ili znak i broj	Količina	Vrsta zavoja	Naznačenje vrste robe	Težina kg	PRIMEDBA (izjava o nedovoljnom pakovanju-tačan prepis izjave itd.)

Krađa primećena _____

20 _____

u _____

sati u _____

na koji način _____

i lice koje ju je primetilo _____

Podaci o nađenim plombama	Stanica	Broj	Stanje-tačan opis oštećenja
Sa koje strane je plomba nedostajala u pravcu vožnje:			Vrata otvorena-zatvorena

Naročite primedbe, npr. oštećenje kola, zatvora, prozora, otvora za provetravanje. itd.

Roba (kola) je bila pod nadzorom:

Čuvar stanice: _____

Osoblje koje je manipuliralo sa robom:

(23-02-6-03)

Пријава о крађи 2. страна

Železnice Srbije

K-323

2. strana

Skica oštećenja

Tačan opis krađe: Kada je voz stigao u stanicu i na koji kolosek, gde se u putu manipulisalo, stanje u stanicama i kod signala (važno naročito u noći), da li je roba primljena faktično ili simbolično, gde i kako je roba smeštena, nađeni tragovi i sumnjive okolnosti, koje je osoblje radilo sa robom i koje bi moglo doći u obzir kod krađe, priložiti uzorke robe, a ako ne može, onda tačno naznačiti boju, veličinu, oblik itd., vreme (noć, magla, kiša), vrednost ukradene robe, itd.

Priloga

Stanični žig
sa datumom

Potražni radnik

Бележник пријава о крађи

[illegible]

